

Az ún. határozatlan névmások hol generikus ("In Italy they take / one takes a nap in the afternoon", "Olaszországban sziesztáznak / az ember sziesztázik délután") hol egzisztenciális ("They rang the bell" "Csöngettek" "On a sonne") olvasatot kapnak.

De meglehetősen furcsán viselkednek.

1. Generikus olvasatban, a többes szám első személy nagyjából egyenértékű lehet a 3. személyű általános alannyal (1), míg ezzel szemben bizonyos szerkezetekben az egyes szám harmadik személyű általános alany kizárólag egyes szám első személyként érthető (2):

- (1) A mi cégünknel folyton csak telefonálunk
-->A mi cégünknel az ember folyton telefonál
- (2) Hier on a été fortement battu au jeu
-->Tegnap nagyon kikaptam a játékban
DE NEM: Tegnap valaki nagyon kikapott

2. Egy 30 éves probléma, amelyet a az infinitívuszi alany kapcsán észleltek, kiterjed a többes szám harmadik személyű generikus névmásokra is. Ha az órásbolt kirakatában nézzük az órákat és azt mondom: "Reggelenként berregnek" ez nyilvánvalóan az órákra vonatkozik (a konkrét órákra a kirakatban, vagy tágabban az órára 'mint olyanra'). Azonban furcsa módon, osztenió nélkül a természetes olvasat (az órák berregnek) lehetetlen:

- (3) Az órásboltban reggelenként (hangosan) berregnek
-->emberek/valaki berreg(nek) (esetleg oly módon, hogy berregtetik az órákat)
DE NEM: az órák berregnek

3. Vagy a következő: A generikus olvasat inkluzív ha a változó értéke lehet első illetve második személy is. "Az ember nem csinál ilyet" inkluzív, vs "Az emberek nem mondanak igazat"--nem inkluzív. .

A (4)-ben a példának van generikus inkluzív olvasatuk:

- (4) a.Olaszországban délután alszol
b.Olaszországban délután alszunk
c.Olaszországban délután alusztok
d. Olaszországban az ember délután alszik

De nem lehet (inkluzív) generikus olvasata az egyes szám első, egyes szám határozott harmadik és a többes szám harmadik személyű névmásnak, illetve az *emberek*-nek

- (5) a.Olaszországban (az emberek) délután alszanak
b.Olaszországban délután alszom/ alszik

Vajon miért éppen ezeknek? És miért van az egyesszámú (4a)-nak más jellegű értelmezése (szabály/felszólítás) mint ugyanannak a mondatnak többesszámúban (4c) (tényközlés). És miért van, hogy (4c)-ben a változó értéke lehet második személy de első nem, míg a (4a,b,d)-ben lehet mindkettő?

4. És miért kell a lokatív vagy (ekvivalens) frázis a többes személyes névmás mellé, amikor generikusan használjuk, ti az *emberek* ekvivalenseként? Különös tekintettel arra, hogy az *emberek*-nek nincs szüksége lokatívra:

- (6) a. (Olaszországban) az emberek 55 éves korukig dolgoznak
b*(Olaszországban) 55 éves korukig dolgoznak. (A határozott olvasat persze jó.)

5. Továbbá az egyes szám 3. személy miért nem jó generikus értelemben (8), ott ahol a többes 3. jó (7) ?

- (7) a. Olaszországban 60 éves korukig dolgoznak
b. In Italy they work until they are 60
- (8) a. Olaszországban 60 éves koráig dolgozik
b. In Italy he works until he is 60

Miért lehet a többes 3. *they(Eng)*, *pro(Hung)* +/-def/gen míg az egyes szám 3. személyű névmás *he/she(Eng)*, *pro(Hung)* csak +def/-gen? A kontraszt a nyílt névmások esetében megfigyelhetően általános, feltehetően tehát (a látszólagos ellenpéldák dacára) univerzális, --következésképpen nem valószínű, hogy véletlen.

Ezeket az különös tulajdonságokat, a generikus főnevek, az egyes és a többesszám, illetve a változók általános tulajdonságaiból kiindulva fogom megpróbálni megmagyarázni.